

T1b-, T2b-, T3b-, T4.1b-, T4.2b- ja T4.3b-kategooria masina ülevaatusel kontrollitavate osade, seadmete, sõlmede, varustuse ja nendel avastatud vigade loetelu ning kontrollimise meetodika

1. Kontrollimise käigus saadud hinnangu tulemused peavad olema – niipalju kui ilma masina osi demonteerimata on visuaalsel vaatlusel või mõõtmisega võimalik kontrollida – vastavuses masinale ja selle varustusele kehtestatud nõuetega. Vaatlusega kontrollimine hõlmab endas ka masina või selle osa käsitlemist näiteks koputamine, raputamine, surumine või tõmbamine või abinõu kasutamist näiteks seebivesi, traathari või heebel, kui masina või selle osa korrasolekus ei saa ainult vaatlusega veenduda.

Masina kontrollimisel tuleb võtta arvesse tehnilisi nõudeid, mis kehtisid masina Eestis registreerimisel või esmaregistreerimisel.

2. Ülevaatusel mitteläbimise põhjuste määramisel lähtutakse rikke või puuduse kirjeldamisel järgmistest mõistetest:

2.1. *defektne* – masina osa või süsteem ei täida talle ettenähtud funktsiooni;

2.2. *tõrge* – masina osa või süsteem ei ole mingil põhjusel võimeline täitma talle ettenähtud funktsiooni;

2.3. *halvenenud* – masina osa või süsteemi seisund on halvenenud, kuid osaliselt on säilinud sellele ettenähtud funktsioon;

2.4. *kahjustunud või töökõlbmatu* – masina osa või süsteem on kahjustunud või töökõlbmatu sellisel määral, et masina osa või süsteem ei ole võimeline täitma talle ettenähtud funktsiooni ja selle funktsiooni puudumine ei võimalda masinat liikluses ohutult kasutada;

2.5. *kulumine* – masina osa, seade või süsteem ei täida oma funktsiooni või kui see on ületanud valmistaja poolt ettenähtud kulumise piirväärtuse või kui see mõjutab teiste masina ohutusega seotud osade toimimist või seisundit või kui see mõjutab masina ohutut kasutamist liikluses;

2.6. *kinnitamata* – masina osade ja seadmete polt-, neet-, klamber-, keevis- või muu ühendus, mis tagab nende liikumatuse üksteise suhtes, on halvenenud või ühendused stoperdamata;

2.7. *korrodeerunud* – masina ja selle osa keemiline ja elektrokeemiline roostetamine, mille tõttu on vähenenud masina osa tugevus või jäikus;

2.8. *lekkimine* – igasuguse vedeliku väljumine süsteemist tilkade või joana. Agregaadi, selle seadme või osa märgumist töövedelikuga ei loeta lekkimiseks;

2.9. *pihkumine* – suruõhu kuuldav või gaasi kuuldav või mõõdetav väljumine süsteemist või õhu kuuldav tungimine vaakumseadmesse;

2.10. *märgumine* – igasuguse vedeliku väljumine süsteemist, mis ei tekita tilka ega juga;

2.11. *lõtk* – kulumisest tingitud ülemäärane liikumine liites;

2.12. *ei vasta nõuetele* – masin või selle osa ei vasta tehnonõuetele, mis kehtisid esmregistreerimise ajal, või valmistaja esitatud nõuetele. Tehnika arengust tulenevalt pärast esmregistreerimise aega väljatöötatud uued süsteemid, osad või seadmed peavad järeldaigaldades vastama asjakohastele hilisematele õigusnormidele.

3. Ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele kuuluvate osade, seadmete ja varustuse loetelu ning vigade määramise kriteeriumid on loetletud tabelis.

Tabel. Ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele kuuluvate osade, seadmete ja varustuse loetelu ning vigade määramise kriteeriumid

Kontrollitav osa, seade, sõlm või varustus	Kontrollimise meetod	Ülevaatusel mitteläbimise põhjused	Rikke/puuduse kategooria		
			VO ¹	OV ²	EOV ³
T0. MASINA IDENTIFITSEERIMINE					
T0.1. Registreerimismärk	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Registreerimismärk puudub või kinnitamata. 2) Kiri puudub või on loetamatu. 3) Ei vasta masina dokumentidele või registriandmetele. 4) Registreerimismärk või selle paigutus ei vasta nõuetele. 5) Paigaldatud on registreerimismärgi nähtavaid tunnuseid omavaid või matkivaid märke. 6) Registreerimismärgi seisund on halvenenud (kulunud, muljutud, aga loetav).	X	X	
T0.2. Valmistajatehase tähis (TIN-kood) / tehasetähis-/ seerianumber, andmesilt	Kontrollitakse vaatlusega raamilt või kerelt ja andmesildilt.	1) Puudub või seda ei ole võimalik leida. 2) Loetamatu või ebatäielik. 3) Ei vasta masina dokumentidele või registriandmetele. 4) Masinal on mitu erinevat TIN-koodi ja selle kohta puudub registriandmetes märke.		X	
T0.3. Vastavus liiklusregistri andmetele	Kontrollitakse vaatluse ja masina ning liiklusregistri andmete võrdlemisega.	1) Masina andmesildil olev täismass ei lange kokku registriandmetega. 2) Telgede arv ei lange kokku registriandmetega. 3) Mootori kütuseliik ei lange kokku registriandmetega. 4) Mootori töömaht ei lange kokku registriandmetega. 5) Masina värvus ei lange kokku registriandmetega. 6) Masinas on vähem istmeid, kui on neid märgitud registriandmetesse.		X	

		7) Masinas on rohkem istmeid, kui on neid märgitud registriandmetesse. 8) Masina mõõtmed (kõrgus, pikkus või laius) erinevad registriandmetest. 9) Registriandmetest puudub märkus masina eritingimustel kasutamise lubamise kohta (nt mõõtmed või massid ületavad piirnorme vms.). 10) Valmistaja põhiandmesilt puudub, on mittetäielikult täidetud või ei ole loetav ja registriandmetes puudub sellekohane märge.		X X X X	
T1. PIDURISÜSTEEM					
T1.1. Mehaaniline seisund ja toimimine					
T1.1.1. Sõidupiduri pedaali / hoova liikumine	Kontrollitakse vaatluse pidurisüsteemi käitamisel. Võimendiga pidurisüsteemidega masinatel tuleks kontrollida väljalülitatud mootoriga.	1) Pedaal/hoob liigub raskelt. 2) Liigend on kulunud või lõtkub.		X X	
T1.1.2. Sõidupiduri pedaali / hoova seisund ja pidurijuhtimisseadme vabakäik	Kontrollitakse vaatluse ja pidurisüsteemi käitamisega. Võimendiga pidurisüsteemidega masinaid tuleks kontrollida väljalülitatud mootoriga.	1) Liigne või ebapiisav käigutagavara. 2) Piduriseade ei vabane korralikult. 3) Piduriseade ei vabane korralikult ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 4) Piduripedaali libisemisvastane osa puudub, on lahti või siledaks kulunud. 5) Puudub piduripedaalide lukustusriiv, kui on kaks eraldi piduripedaali.	X	X X X X	
T1.1.3. Vaakumpump või kompressor ja mahutid	Kontrollitakse vaatlusega tavapärase tööõhu juures.	1) Ebapiisav õhurõhk (nt vaakum), et võimaldada piduri rakendamist vähemalt neli korda pärast hoiatusseadise rakendumist (või kui mõõtur näitab ohtu). 2) Ebapiisav õhurõhk (nt vaakum), et võimaldada piduri rakendamist vähemalt kaks korda pärast hoiatusseadise rakendumist (või kui mõõtur näitab ohtu). 3) Ohutuks tööks vajaliku õhurõhu/vaakumi tekkeks kuluv aeg ei vasta nõuetele. 4) Kaitseklapp või rõhualandusventiil on töökõlbmatu. 5) Pihkumine, mis tekitab märkimisväärset rõhulangust. 6) Pidurisüsteemi toimimist mõjutada võiv väline kahjustus. 7) Varupiduri tõhusus ei ole piisav.		X X X X	X X

T1.1.4. Alarõhu hoiatusmärgulamp või mõõtur	Toimimise kontroll vaatlusega.	1) Mõõtur või märgulamp on defektne või töökõlbmatu. 2) Alarõhku ei ole võimalik kindlaks teha.	X	X	
T1.1.5. Seisupidurikraan	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Käepide on kahjustunud või kulunud. 2) Käepide või kraan on kinnitamata. 3) Ühendus on lahti või pihkub. 4) Mitterahuldav toimimine.		X X X X	
T1.1.6. Seisupidur, pidurihoob, piduri lukustus, elektromehaaniline seisupidur	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Pidur ei lukustu. 2) Hoovaliigend või lukustusmehhanism on kulunud. 3) Hoovaliigend või lukustusmehhanism on ülemäära kulunud. 4) Hoova liigne liikumine, mis viitab ebaõigele reguleerimisele. 5) Tõõseade on kahjustunud, töökõlbmatu või puudub. 6) Mitterahuldav toimimine, hoiatusmärgulamp näitab riket.	X	X X X X	
T1.1.7. Piduriklapid/ventiilid (sõidupidurikraanid, rõhualandajad, regulaatorid)	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kahjustunud seisundis või pihkub. 2) Töökõlbmatu või puudub 3) Kompressorist tuleb liigselt õli. 4) Kinnitamata või valesti paigaldatud. 5) Lekib. 6) Lekib ja see mõjutab oluliselt pidurdamist.	X	X X X	X X
T1.1.8. Haagisepidurite ühendused	Ühenduste kontrollimine vaatlusega.	1) Eralduskraan või ühendusotsak on defektne. 2) Eralduskraan või ühendusotsak on kahjustunud. 3) Eralduskraan või ühendusotsak ei vasta nõuetele, see on valesti paigaldatud või kinnitamata. 4) Eralduskraan või ühendusotsak ei vasta nõuetele, see on valesti paigaldatud või kinnitamata ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 5) Pihkub. 6) Pikkub ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 7) Ühendused on töökõlbmatud. 8) Ühendused on töökõlbmatud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 9) Lekib. 10) Vedelikajamiga pidurisüsteemi ühendus ei ole ühevoolikuline.	X X	X X X	 X X X
T1.1.9. Energiavaru survepaak, suruõhupaak	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Paak on halvenenud seisukorras või pindmiselt korrodeerunud. 2) Paak on kahjustunud, korrodeerunud või pihkub. 3) Kondensaadi klapp on halvenenud seisukorras või defektne. 4) Kondensaadi klapp on kahjustunud või töökõlbmatu.	X X	X X	

		5) Paak on kinnitamata või valesti paigaldatud.		X	
T1.1.10. Pidurivõimendi, peasilinder	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Pidurivõimendi on defektne või ebatõhus. 2) Pidurivõimendi on töökõlbmatu või lekib. 3) Peasilinder on defektne, kuid pidur toimib. 4) Peasilinder on töökõlbmatu või lekib. 5) Kinnitamata, kuid pidur toimib. 6) Kinnitamata ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 7) Pidurivedeliku tase on alla miinimumi. 8) Pidurivedeliku tase on oluliselt alla miinimumi. 9) Pidurivedeliku tase ei ole enam nähtav. 10) Puudub peasilindri paagi kork. 11) Pidurivedeliku taseme hoiatuslamp põleb (vedeliku tase on normis) või on defektne. 12) Pidurivedelik taseme hoiatussüsteem ei tööta korralikult.	X	X X X X X X X	X X X X
T1.1.11. Jäigad piduritorud	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel, kui võimalik.	1) Ilmne purunemise või murdumise oht. 2) Torud või ühenduskohad pihkuvad. 3) Torud või ühenduskohad lekivad. 4) Torud on kahjustunud või korrodeerunud. 5) Mõjutab pidurite toimimist blokeerumise või ilmse lekkeohu tõttu. 6) Torud on valesti paigaldatud. 7) Torud või toruliitmikud on valesti paigaldatud ja need võivad viga saada.	X	X X X	X X X
T1.1.12. Elastsed pidurivoolikud	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel, kui võimalik.	1) Ilmne purunemise või murdumise oht. 2) Halvenenud, väändunud või liiga lühikesed. 3) Kahjustunud või hõõrdunud. 4) Voolikud või ühenduskohad pihkuvad. 5) Voolikud või ühenduskohad lekivad. 6) Paisuvad rõhu all. 7) Koort on pragunenud. 8) Poorsed.	X	X X X X	X X
T1.1.13. Piduri hõõrdkatted ja piduriklotsid	Kontrollitakse vaatlusega, kui võimalik.	1) Kulunud. 2) Ülemääraselt kulunud. 3) Määrdund (õli vms).		X X	X

		4) Määrduvad ja see mõjutab oluliselt pidurdamist 5) Valesti paigaldatud või puudub.			X X
T1.1.14. Piduritrumlid, pidurikettad	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kulunud või hõõrdepind on korrodeerunud. 2) Ülemääraselt kulunud või pragunenud. 3) Määrduvad (õli vms). 4) Määrduvad ja see mõjutab oluliselt pidurdamist 5) Puuduvad. 6) Pidurikaitseplekk on kinnitamata.		X X X	X X X
T1.1.15. Piduritrossid, -vardad, -hoovastik	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kahjustunud või sõlmes. 2) Kahjustunud või sõlmes ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 3) Kulunud või korrodeerunud. 4) Kulunud või korrodeerunud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 5) Kinnitamata. 6) Trossijuhik on defektne. 7) Pidurisüsteemi vaba liikumine on piiratud. 8) Valesti paigaldatud, reguleeritud või kulunud. 9) Halvenenud seisukorras.	X	X X X X X	X X
T1.1.16. Töösilindrid (sh vedruakud või hüdraulilised silindrid) ja pidurisadul	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kahjustunud või pihkub. 2) Oluliselt kahjustunud või korrodeerunud. 3) Lekib. 4) Lekib ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 5) Kinnitamata või valesti paigaldatud. 6) Kinnitamata või valesti paigaldatud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 7) Korrodeerunud 8) korrodeerunud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 9) Survekolvi või -membraani ebapiisav või ülemäärane vabakäik. 10) Piduritõhusus on halvenenud (liikumisvaru puudub). 11) Tolmukaitse on halvenenud seisukorras. 12) Tolmukaitse puudub või on kahjustunud.	X	X X X X X	X X X X X
T1.1.17. Pidurdusjõu regulaator	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kinnitamata, kahjustunud või defektne. 2) Valesti paigaldatud või reguleeritud. 3) Töökõlbmatu (ABS töökorras). 4) Töökõlbmatu. 5) Puudub. 6) Andmesilt puudub.	X	X X X	X X

		7) Andmesildi andmed on loetamatud või ei vasta nõuetele.	X		
T1.1.18. Pidurinarre	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kahjustunud, kinni kiilunud, kulunud või valesti reguleeritud. 2) Kompensaator on töökõlbmatu. 3) Valesti paigaldatud või asendatud.		X X X	
T1.1.19. Aeglustisüsteem	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitamata. 2) Kinnitamata ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 3) Süsteem on ilmselt defektne või puudub.	X	X X	
T1.1.20. Ei kohaldata					
T1.1.21. Kogu pidurisüsteem	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Muud süsteemi seadmed (näiteks külmumistõrjuk, õhukuivati jms) on väliselt kahjustunud või korrodeerunud. 2) Muud süsteemi seadmed (näiteks külmumistõrjuk, õhukuivati jms) on väliselt oluliselt kahjustunud või korrodeerunud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 3) Pihkumine või külmumisvastase aine leke. 4) Pihkumine või külmumisvastase aine leke ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 5) Mistahes komponent on kinnitamata või valesti paigaldatud. 6) Mistahes komponenti on sobimatult parandatud või muudetud. 7) Mistahes komponenti on sobimatult parandatud või muudetud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist.	X	X X X	X X
T1.1.22. Kontrollklapid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Ühendused puuduvad. 2) Ühendused on halvenenud. 3) Ühendused on kasutuskõlbmatud või pihkuvad.	X	X X	
T1.1.23. Ei kohaldata					
T1.2. Sõidupiduri toimimine ja tõhusus					
T1.2.1. Toimimine	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel või teekatsetuse ajal.	1) Ühe või enama ratta piduri pidurdusjõud on ebapiisav. 2) Ühe või enama ratta pidur on töökõlbmatu. 3) Ühe ratta pidur erineb rohkem kui 30% sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust. Teekatse puhul kaldub masin liigselt sirgjoonelt kõrvale.		X X	X

	Teekatsetused tuleks võimalusel teha kuivades ilmastikutingimustes siledal ja sirgel teel.	4) Esimese juhttelje ratta pidurdusjõud erineb rohkem kui 50% sama telje teise ratta maksimaalselt mõõdetud pidurdusjõust. Teekatse puhul kaldub masin liigselt sirgjoonelt kõrvale ja kujutab ohtu. 5) Pidurdusjõud ei muutu järk-järgult (blokeerumine). 6) Mõne ratta pidur rakendub liiga vara või hilja. 7) Ratta täispöörete ajal pidurdusjõud kõigub ülemääraselt.		X X X	X
T1.2.2. Tõhusus	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel või teekatsel. Teekatsetused tuleks võimalusel teha kuivades ilmastikutingimustes siledal ja sirgel teel.	1) Pidurdustõhusus on nõutust väiksem, pidurdusteedkond või aeglustus ületab lubatud. 2) Pidurdustõhusus on nõutust poole väiksem, pidurdusteedkond või aeglustus ületab lubatud kahe kordselt.		X	X
T1.3. Varu-/hädapiduri toimimine ja tõhusus (kui tegemist on eraldi süsteemiga)					
T1.3.1. Ei kohaldata					
T1.3.2. Ei kohaldata					
T1.4. Seisupiduri toimimine ja tõhusus					
T1.4.1. Toimimine	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel kallakul või teekatsetusega. Teekatsetused tuleks võimalusel teha kuivades ilmastikutingimustes siledal ja sirgel teel.	1) Ühe ratta pidurdusjõud erineb rohkem kui 70% sama telje teise ratta maksimaalselt mõõdetud pidurdusjõust. Teekatse puhul kaldub sõiduk liigselt sirgjoonelt kõrvale 2) Ühe või enama ratta pidur on töökõlbmatu.		X	X
T1.4.2. Tõhusus	Kontrollitakse piduri rakendamise kallakul või teekatsetusega. Teekatsetused tuleks võimalusel teha kuivades ilmastikutingimustes siledal ja sirgel teel.	1) Piduritõhusus on või aeglustus on ebapiisav või seisupidur ei hoiu masinat paigal. 2) Piduritõhusus või aeglustus on vähem, kui 50% nõutust või seisupidur ei hoiu masinat paigal ning võib vabalt liikuda.		X	X

T1.5. Ei kohaldata					
T1.6. Blokeerumatu pidurisüsteem (ABS)	Kontrollitakse vaatlusega ja rikkeindikaatori kontrolliga. Kui on paigaldatud.	1) Rikkeindikaator ei sütti. 2) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis. 3) Ratta pöörlemissagedusandurid puuduvad või on kahjustunud. 4) Juhtmestik on kahjustunud. 5) Muud osad puuduvad või on kahjustunud.		X X X X X	
T1.7. Elektromehaaniline pidurisüsteem (EBS)	Kontrollitakse vaatlusega ja rikkeindikaatori kontrolliga. Kui on paigaldatud.	1) Rikkeindikaator ei sütti. 2) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis.		X X	
T1.8. Pidurivedelik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Pidurivedelik on saastunud või settinud. 2) Ilmne tõrke tekkimise oht.		X	X
T2. JUHTIMISSEADE					
T2.1. Mehaaniline seisund					
T2.1.1. Roolimehhanismi (roolikarp, roolireduktor, roolilatt) seisund	Maapinnale toetuvate rataste ja töötava mootoriga masinal kontrollitakse roolimehhanismi sujuvat töötamist tehes roolirattaga täispööre. Rooliseadme toimimise visuaalne kontroll.	1) Ülekanne ei tööta sujuvalt. 2) Kahjustunud. 3) Oluliselt kahjustunud ja masinat ei ole võimalik ohutult juhtida. 4) Kulunud. 5) Ülemääraselt kulunud ja masinat ei ole võimalik ohutult juhtida. 6) Sobimatu parandamine või muutmine. 7) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu ei ole võimalik masinat ohutult juhtida. 8) Töödevedelikuga märgumine. 9) Lekib	X	X X X X X	X X X
T2.1.2. Roolimehhanismi (roolikarp, roolireduktor, roolilatt) kinnitus	Kontroll vaatluse ja käitamisega. Ratastega maapinnale toetaval masinal keeratakse rooliratast/juhtrauda päripäeva ja vastupäeva.	1) Kinnitamata. 2) Kinnitused lahti ja esineb nähtav liikumine raami suhtes. 3) Kinnituskohad on kahjustunud/veninud. 4) Kinnituskohad on kahjustunud/veninud olulisel määral. 5) Kinnituspoldid puuduvad või on purunenud. 6) Kinnituspoldid puuduvad või on purunenud ja see mõjutab oluliselt kinnitust. 7) Korpus on kahjustunud. 8) Korpus on kahjustunud ja see mõjutab kinnitust või stabiilsust.		X X X X	X X X X

T2.1.3. Roolihoovastiku seisund	Kontroll vaatluse ja käitamisega. Ratastega maapinnale toetuval masinal loksutatakse rooliratast/juhtrauda päripäeva ja vastupäeva. Roolihoovastiku komponentide võimaliku kulumise ja mõranemise ning nende liikumise kontroll vaatlusega.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kinnitamata. 2) Kinnitamata ja võib lahti tulla. 3) Liigend on kulunud. 4) Kulunud ja võib muutuda töökõlbmatuks. 5) Kahjustunud. 6) Oluliselt kahjustunud (mõranenud, deformeerunud vms) ja masinat ei ole võimalik ohutult juhtida. 7) Puuduvad lukustusseadmed. 8) Roolihoovastiku osad ei sobi omavahel. 9) Sobimatu parandamine või muutmine. 10) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu ei ole võimalik masinat ohutult juhtida. 11) Tolmukaitse on halvenenud seisukorras. 12) Tolmukaitse on kahjustunud või puudub. 	X	X X X X X X X	X X X X
T2.1.4. Roolihoovastiku toimimine	Kontroll vaatluse ja käitamisega. Ratastega maapinnale toetuval masinal loksutatakse rooliratast/juhtrauda päripäeva ja vastupäeva. Roolihoovastiku komponentide võimaliku kulumise ja mõranemise ning nende liikumise kontroll vaatlusega.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Roolihoovastik käib vastu raam kohtkindlat osa. 2) Pöördepiirikud reguleerimata või puuduvad. 		X X	
T2.1.5. Roolivõimendi	Roolimehhanismil kontrollitakse lekete esinemist ja hüdraulikavedeliku taset paagis (kui see on nähtav). Maapinnale toetuvate rataste ja töötava mootoriga masinal kontrollitakse võimendiga	<ol style="list-style-type: none"> 1) Lekib. 2) Töövedelikku ei ole piisavalt. 3) Töövedelikku on miinimumtasemest vähem kui 50%. 4) Töökõlbmatu. 5) Töökõlbmatu ja masinat ei ole võimalik ohutult juhtida. 6) Kahjustunud. 7) Kahjustunud ja ei ole võimalik masinat ohutult juhtida. 8) Osad ei sobi omavahel. 9) Osad ei sobi omavahel ja ei ole võimalik masinat ohutult juhtida. 10) Sobimatu parandamine või muutmine. 	X	X X X X X X	X X X

	roolimehhanismi töötamist.	11) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu ei ole võimalik masinat ohutult juhtida. 12) Voolikud või torud või nende ühendused on kahjustunud või korrodeerunud. 13) Voolikud või torud või nende ühendused on kahjustunud või korrodeernud ja ei ole võimalik masinat ohutult juhtida. 14) Komponentide töövedelikuga märgumine. 15) Roolivõimendi rihm on lõtv, kulunud või purunenud.	X	X	X
T2.2. Rooliratas ja -samm ning juhtraud					
T2.2.1. Rooliratta/juhtraua seisund	Maapinnale toetuvate ratastega masinal loksutatakse rooliratast/juhtrauda roolisamba suhtes täisnurga all ning rakendatakse kerget survet. Seisundi kontrollimine visuaalselt.	1) Lõtk rooliratta ja roolisamba vahel. 2) Lõtk rooliratta ja roolisamba vahel, mille tõttu ei ole võimalik masinat ohutult juhtida. 3) Roolirattarummul kinnitusseade puudub. 4) Roolirattarummul kinnitusseade puudumise tõttu ei ole võimalik masinat ohutult juhtida. 5) Roolirattarumm, rõngas, kodarad või juhtraud või hoob on kahjustunud. 6) Roolirattarumm, rõngas, kodarad või juhtraud või hoob on kahjustunud ja ei võimalda masinat ohutult juhtida. 7) Reguleerimismehhanism on töökölbmatu. 8) Sobimatu parandamine või muutmine või asendamine.		X X X X X	X X X
T2.2.2. Roolisamm/roolikann ja roolisamba külge kinnitatavad hoovad/kangid	Maapinnale toetuvate ratastega masinal loksutatakse rooliratast/juhtrauda/juhthooba roolisamba suhtes täisnurga all ning rakendatakse kerget survet.	1) Laagrid või puksid kulunud. 2) Kinnitamata. 3) Rooliamortisaator on kahjustunud. 4) Kahjustunud. 5) Kahjustunud ja võib lahti tulla. 6) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu ei ole võimalik masinat ohutult juhtida.		X X X X	X X
T2.3. Rooliratta/juhtraua vabakäik	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega. Ratastele toetuval masinal keeratakse rooliratast/juhtrauda kergelt päripäeva ja vastupäeva, ilma et rattad liiguks, kusjuures rattad on	1) Ülemäärane vabakäik. 2) Ülemäärane vabakäik ja masinat ei ole võimalik ohutult juhtida.		X	X

	otseasendis ja roolivõimendiga masinatel mootor töötab. Vabakäiku kontrollitakse vaatlusega.				
T2.4. Ei kohaldata					
T2.5. Elektrooniline roolivõimendi (EPS)	Kontrollitakse vaatlusega, mootorit käivitades ja välja lülitades. Kontrollitakse märgutule süttimist ning vastavust rooliratta nurga ja rataste nurga vahel. Kui on paigaldatud.	1) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis. 2) Rooliratta nurk ja rataste nurk ei ole vastavuses. 3) Rooliratta nurk ja rataste nurk ei ole vastavuses mõjutades ohutut juhtimist. 4) Töökõlbmatu 5) Rikkeindikaator ei sütti.		X X X X	X
T3. NÄHTAVUS					
T3.1. Vaateväli	Juhikohalt avaneva vaatevälja kontroll vaatlusega.	1) Takistused juhi vaateväljas, mis mõjutavad oluliselt nähtavust ettepoole ja külgedele. 2) Otsene takistus juhi vaateväljas või välimised tahavaatepeeglid ei ole nähtavad.	X		X
T3.2. Klaasi seisund	Kontrollitakse vaatlusega ja vajadusel klaaside läbipaistvuse mõõtjaga.	1) Mõranenud või tuhmunud või halvenenud seisukorras. 2) Liikluse jälgimist raskendavad kahjustused või tahavaatepeeglid ei ole nähtavad. 3) Klaas on asendatud mõne muu materjaliga. 4) Juhiistme seljatoest ettepoole jäävate klaaside läbipaistvus ei vasta nõuetele. 5) Klaas ei vasta nõuetele. 6) Nähtavus läbi tuuleklaasi klaasipuhastite ala on väga halb.	X	X X X X	X
T3.3. Tahavaatepeeglid või -seadmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või paigaldus ei vasta nõuetele 2) Kinnitamata 3) Halvenenud seisukorras. 4) Kahjustunud, töökõlbmatu või kinnitamata 5) Vajalik vaateväli ei ole tagatud.	X	X X X X	
T3.4. Klaasipuhastid	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisega.	1) Töökõlbmatud või puuduvad. 2) Halvenenud seisukorras. 3) Kulunud.	X	X X	
T3.5. Tuuleklaasipesurid	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega.	1) Pesuvedelik puudub või veejuga valesti reguleeritud. 2) Töökõlbmatu.	X	X	

T3.6. Tuuleklaasi soojendi	Kontrollitakse proovilülitamisega.	1) Ei puhu tuuleklaasile sooja.	X		
T3.7. Aknad	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega.	1) Aken ei püsi suletuna. 2) Aken ei püsi suletuna ja kujutab ohtu reisijatele või teistele liiklejatele	X	X	
T4. TULED, HELKURID JA ELEKTRISEADMED					
T4.1. Esilaternad					
T4.1.1. Seisund ja toimimine	Lähitulelaternat kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega. Kaugtulelaternat kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega kui on paigaldatud.	1) LED-valgusallikaga lähitulelaternal on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed või puudu. 2) Lähitulelaterna valgusallikas on defektne või puudub (LED-valgusallika puhul on üle 1/3 valgusallikatest defektsed või puudu). 3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata. 6) Kuni 1/3 kaugtulelaterna valgusallikatest defektsed või puudu, kuid minimaalselt ette nähtud arv kaugtulelaternaid on töokorras. 7) Üle 1/3 kaugtulelaterna valgusallikatest defektsed või puudu.	X X X	X X X X	
T4.1.2. Lähitulelaternate reguleeritus	Kontrollitakse esilaternate reguleeritusse kontrollimise seadmega või valgusvihu projektsiooni kõrgust objektidel. Kui lähitulelaternate kõrgus on suurem või võrdne 500 mm ja väiksem või võrdne 1 200 mm, peab lähitule valgusvihku olema võimalik suunata 0,5–4 % võrra allapoole. Kui lähitulelaternad on kõrgemal kui 1 200 mm, kuid madalamal kui 1 500 mm, suurendatakse 4 % piirmäära 6 %-ni;	1) Reguleerimata		X	

	Lähitulelaternad peavad olema reguleeritud nii, et laternast 15 m kauguselt mõõdetuna paikneks valgustatud võõndit valgustamata võõndist eraldav horisontaaljoon kõrgusel, mis oleks võrdne ainult poole maapinna ja laterna keskme vahelise kaugusega.				
T4.1.3. Lülitamine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Samaaegselt sisselülitatavate laternate arv ületab lubatud arvu. 2) Samaaegselt sisselülitatavate kaugtulede valgustugevuse kontrollarvude summa ületab 100. 3) Laternad ei sütti või ei kustu üheaegselt või lülitamine ei vasta nõutele. 4) Lülitamine on töökõlbmatu.	X	X	
T4.1.4. Vastavus nõutele	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Latern, selle valgusvihi värvus või märgistus või paigutus ei vasta nõutele. 2) Mistahes ese vähendab laterna valgustugevust. 3) Valgusallikas ja latern ei ühildu omavahel. 4) Kohustuslikud laternad puuduvad. 5) Laternate arv ei vasta nõutele.	X	X X X	
T4.1.5. Lähitulelaternate vertikaal reguleerimisseadmed	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Töökõlbmatu. 2) Käsijuhtimisega seadet ei saa juhikohalt käitada. 3) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis.		X X X	
T4.1.6. Laterna hajutiklaasi puhasti	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Töökõlbmatu 2) Pesuvedelik puudub.	X X		
T4.2. Ääretulelaternad ning päevatulelaternad					
T4.2.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Kuni 2 ääretulelaternaga masinal on kõik eesmised või tagumised ääretule valgusallikad defektsed või puudu. 2) Latern on kahjustunud 3) Latern on kinnitamata. 4) Latern võib küljest ära kukkuda.	X	X X X	

		<p>5) Ääretule valgusallikas on defektne või puudub (mitmest ääretule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defektsed).</p> <p>6) Rohkem kui kahe ääretulelaternaga masinal on ühel poolel eesmised või tagumised ääretule valgusallikad defektsed või puudu.</p> <p>7) Kohustuslike küljeääretulelaternatega masinal on kõik ühe poole ääretule valgusallikad defektsed või puudu.</p> <p>8) Laterna seisukord on halvenenud.</p> <p>9) Mitmest päevatule valgusallikast koosneval laternal on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed või puuduvad.</p> <p>10) Kõik päevatule valgusallikad defektsed või puudu.</p>	X				X			
T4.2.2. Lülitamine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	<p>1) Lülitamine ei vasta nõuetele.</p> <p>2) Lülitamine on töökõlbmatu.</p> <p>3) Kontrollseadise talitus on häiritud (kui on paigaldatud).</p>					X			
T4.2.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	<p>1) Latern, selle valgusvihi värvus või märgistus või paigutus (välja arvatud topeltrataste korral) ei vasta nõuetele.</p> <p>2) Miski vähendab laterna valgustugevust.</p> <p>3) Hajutiklaas halvenenud seisukorras.</p> <p>4) Hajutiklaas on kahjustunud.</p> <p>5) Kohustuslikud laternad puuduvad.</p> <p>6) Laternate arv ei vasta nõuetele.</p>					X			
T4.3. Piduritulelaternad										
T4.3.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	<p>1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitu valgusallikat, LED-valgusti puhul ei tööta kuni 1/3).</p> <p>2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust piduritule valgusallikast või mitmest piduritule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defektsed).</p> <p>3) Ükski piduritulelatern ei põle.</p> <p>4) Laterna seisukord on halvenenud.</p> <p>5) Latern on kahjustunud.</p> <p>6) Latern on kinnitamata.</p> <p>7) Latern võib küljest ära kukkuda.</p>	X					X		
T4.3.2. Lülitamine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	<p>1) Lülitamine ei vasta nõuetele.</p> <p>2) Lülitub hiline misega.</p> <p>3) Lülitamine on töökõlbmatu.</p> <p>4) Kontrollseadise talitus on häiritud (kui on paigaldatud).</p>						X		
								X		X

		5) Süsteem näitab tõrget masina elektroonilise liidese kaudu (kui on paigaldatud). 6) Hädapidurituli ei tööta (kui on paigaldatud).		X	
T4.3.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Latern, selle valgusvihi värvus või märgitus või paigutus ei vasta nõuetele. 2) Laterna valgustugevus on oluliselt vähenenud. 3) Kohustuslikud laternad puuduvad. 4) Laternate arv ei vasta nõuetele.	X	X X X	
T4.4. Suuna- ja ohutulelaternad					
T4.4.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitu valgusallikat, LED-valgusti puhul ei tööta kuni 1/3). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust suunatule valgusallikast või mitmest suunatule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata. 6) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	X X X	
T4.4.2. Lülitamine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lülitamine on töökõlbmatu.		X X	
T4.4.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Latern, selle valgusvihi värvus või märgistus või paigutus ei vasta nõuetele. 2) Miski vähendab laterna valgustugevust. 3) Kohustuslikud laternad puuduvad 4) Laternate arv ei vasta nõuetele.	X	X X X	
T4.4.4. Vilkumissagedus	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Vilkumissagedus ei vasta nõuetele.	X		
T4.5. Eesmised ja tagumised udutulelaternad					
T4.5.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitu valgusallikat, LED-valgusti puhul ei tööta kuni 1/3, või tagumine parempoolne udutulelatern ei tööta). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust udutule valgusallikast või mitmest udutule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defektsed).	X	X	

		3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata. 6) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X	X X	
T4.5.2. Ei kohaldata					
T4.5.3. Lülitamine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lülitamine on töökõlbmatu.	X	X	
T4.5.4. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Latern, selle valgusvihi värvus või märgitus või paigutus (välja arvatud topeltrataste korral) ei vasta nõuetele. 2) Süsteem ei tööta vastavalt nõuetele. 3) Miski vähendab laterna valgustugevust. 4) Laternate arv ei vasta nõuetele.		X X X X	
T4.6. Tagurdustulelaternad					
T4.6.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub. 2) Latern on halvenenud seisukorras. 3) Latern on kinnitamata. 4) Latern võib küljest ära kukkuda. 5) Ükski latern ei toimi.	X X X	X X	
T4.6.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega. Kui on paigaldatud.	1) Latern, selle valgusvihi värvus või märgistus või paigutus ei vasta nõuetele. 2) Süsteem ei tööta vastavalt nõuetele. 3) Miski vähendab laterna valgustugevust. 4) Kohustuslikud laternad puuduvad. 5) Laternate arv ei vasta nõuetele.	X	X X X	
T4.6.3. Lülitamine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Tagurdustule saab sisse lülitada siis, kui tagasikäik ei ole sisse lülitatud.	X	X	
T4.7. Tagumise registreerimismärgi tule latern					
T4.7.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamiseega.	1) Latern heidab otsevalgust taha. 2) Registreerimismärk on osaliselt valgustamata. 3) Registreerimismärk on täielikult valgustamata. 4) Latern on kinnitamata. 5) Latern võib küljest ära kukkuda. 6) Latern on halvenenud seisukorras.	X X X	X X X	

T4.7.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Valgusvihu värvus on vale. 3) Kohustuslikud laternad puuduvad. 4) Laternate arv ei vasta nõuetele.	X X	X X	
T4.8. Helkurid, nähtavamaks tegemise märgistus (valgustpeegeldav) ja tunnusmärgid (masinrong, aeglase sõiduki, laia masina)					
T4.8.1. Seisund	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kahjustunud seisukorras. 3) Kinnitamata. 4) Küljest ära kukkumise oht.	X X	X X	
T4.8.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Helkur, märgistus, tunnusmärk, selle peegeldav värv või asend ei vasta nõuetele. 2) Puudub või peegeldab ette punast või taha valget värvust.	X	X	
T4.9. Valgustusseadmete kohustuslikud märgutuled					
T4.9.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Märgulamp on töökõlbmatu või puudub. 2) Kaugtulede või tagumise udulaterna märgulamp on töökõlbmatu või puudub.	X	X	
T4.9.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Ei vasta nõuetele.	X		
T4.10. Masina ühendusjuhtmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Pistikupesa kinnitus on halvenenud. 2) Pistikupesa on kinnitamata. 3) Isolatsioon halvenenud seisukorras. 4) Lühise tekkimise oht. 5) Ühendused on töökõlbmatud.	X X	X X X	
T4.11. Elektri juhtmestik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Juhtmestik on halvasti kinnitatud või õigesti kaitstud. 2) Juhtmestik on lahti või puutub vastu teravaid servi või ühendused võivad lahti tulla. 3) Juhtmestik võib kokku puutuda kuumade või pöörlevate osadega või maapinnaga, ühendused lahti (piduri- või roolisüsteemi vastavad osad). 4) Juhtmestik on halvenenud seisukorras. 5) Juhtmestik on kahjustunud. 6) Juhtmestik on kahjustunud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 7) Juhtme isolatsioon on halvenenud seisukorras. 8) Juhtme isolatsioon on kahjustunud või esineb lühise tekke oht. 9) Ilmne tule- või sädelusohu.	X X X	X X X	X X X

T4.12. Muud laternad (töötulelatern, alarmsõiduki vilkur või märgutuli, kollane vilkur või märgutuli) ja helkurid (helkur, alarmsõiduki lisamärgistus)	Kontrollitakse vaatluse ja proovilülitamisega.	1) Paigaldus ei vasta nõuetele. 2) Kiirgab/peegeldab ette punast või taha valget valgust. 3) Töökõlbmatu. 4) Latern või selle lülitamine ei vasta nõuetele. 5) Kinnitamata. 6) Küljest ära kukkumise oht. 7) Kasutatakse alarmsõiduki vilkurit, märgutuld või tunnusmärke. 8) Märgulamp on töökõlbmatu või puudub.	X X X	X X X X	
T4.13. Aku	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata või lühise tekkimise oht. 3) Akust lekib ohtlikke aineid. 4) Aku lüliti on defektne. 5) Kaitsmed on defektsed. 6) Sobimatu ventilatsioon.	X	X X X X	
T5. VEERMIK JA VEDRUSTUS					
T5.1. Teljed					
T5.1.1. Teljed	Kontroll vaatluse ja vajadusel rooli käitamise või vajadusel kasutada heebli.	1) Kahjustunud. 2) Kinnitamata. 3) Kinnitamata, mõjutab masina suunastabiilsust. 4) Sobimatu parandamine või muutmine. 5) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu on masina stabiilsus halvenenud või on telg liiga lähedal muudele masinaosadele või maapinnale.		X X	X X X
T5.1.2. Käädmik	Kontrollitakse vaatluse ja vajadusel rooli käitamise.	1) Kahjustunud. 2) Kuulliigend ja/või puksid on kulunud. 3) Käändteljepolt või kuulliigend on kulunud ning võib lahti tulla ja see mõjutab masina suunastabiilsust. 4) Kinnitamata. 5) Kinnitamata ja võib lahti tulla või mõjutab masina suunastabiilsust. 6) Käädmikupolt kinnitamata. 7) Käädmikupolt kinnitamata ja võib lahti tulla või mõjutab masina suunastabiilsust.		X X X	X X X X
T5.1.3. Rattalaagrid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Lõtk. 2) Purunemise oht. 3) Poovad.		X X	X X

		4) Kinni kiilunud või ülekuumenemisoht.			X
T5.2. Veljed ja rehvid					
T5.2.1. Rattarumm	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Rattamutrid või -poldid puuduvad või on kinnitamata. 2) Rohkem kui 25% rattamutritest või -poltidest puuduvad või on kinnitamata. 3) Rumm on kulunud või kahjustunud. 4) Rumm on kahjustunud sellisel viisil, et velge ei saa ohutult kinnitada.		X	X
				X	X
T5.2.2. Veljed	Kontrollitakse vaatlusega. Kõikide velgede kontroll vaatlusega mõlemast küljest.	1) Mõra või defekt keevises 2) Rehvi lukustusrõngas ei ole nõuetekohaselt paigaldatud. 3) Rehvi lukustusrõngas võib küljest ära kukkuda. 4) Kahjustunud või kulunud (kinnituspoldiava või rummuava). 5) Kahjustunud või kulunud ja see mõjutab rehvi püsivust veljel või velje püsivust rummul. 6) Velje suurus või tüüp ei vasta nõuetele ning mõjutab liiklusohutust. 7) Sobimatult muudetud või parandatud (nt keevitamise). 8) Velje kinnituspoldi- või mutrikatted puuduvad. 9) Velje kinnituseks kasutatakse selle tüübile mittevastavaid kinnituspolte või -mutreid.		X	X
				X	X
				X	X
				X	X
				X	X
T5.2.3. Rehvid	Kogu rehvi kontroll vaatlusega, kas siis pöörates maapinnalt üles tõstetud ratast koos või sõites masinaga edasi ja tagasi, kontrollides rehvi kulumisindikaatorit või vajadusel kasutades mõõtevahendit.	1) Rehvi mõõtmed, paigutus, koormustaluvus, tüübikinnitusmärk või kiiruskategooria ei vasta nõuetele ning mõjutab liiklusohutust. 2) Rehv puutub kokku masina liikumatute osadega, mis halvendab ohutut juhtimist. 3) Samal teljel asuvate rataste või topeltrataste rehvid on erinevate mõõtmetega. 4) Samal teljel asuvad rehvid on erineva konstruktsiooniga (radiaal-/diagonaalrehvid). 5) Mistahes kahjustus rehvis. 6) Koort on nähtav või katki. 7) Rehvimustri jääksügavus ei vasta nõuetele. 8) Vähem kui 80% nõutavast mustri jääksügavusest. 9) Rehv puutub kokku masina muude liikumatute osadega (painduvad porikaitsmed). 10) Rehv puutub kokku masina muude liikumatute osadega (ei mõjuta ohutut juhtimist). 11) Rehv ei vasta nõuetele.	X	X	X
				X	X
				X	X
				X	X

		12) Koordi kaitsekiht on kahjustunud. 13) Rehvirõhu kontrollsüsteemi talitluses esineb tõrge. 14) Rehvirõhu kontrollsüsteem on ilmselt töökõlbmatu.	X	X	X
T5.2.4. Ei kohaldata					
T5.2.5. Ei kohaldata					
T5.3. Vedrustus					
T5.3.1. Vedrud ja stabilisaator	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Vedru kinnitus on kahjustunud. 2) Vedru on kinnitamata. 3) Keerdvedru või lisavedruleht on kahjustunud või murdunud. 4) Vedru pealeht on kahjustunud. 5) Keerdvedru või lisavedruleht puudub. 6) Vedru pealeht puudub. 7) Sobimatu parandamine või muutmine. 8) Sobimatu parandamine või muutmine mis mõjutab ohutut kasutamist liikluses või vedrustussüsteem ei toimi või vedrud liiga lähedal muudele masina osadele. 9) Stabilisaatori puksil või kuulliigendis esineb lõtkusid. 10) Stabilisaator kahjustunud, kinnitamata.	X	X X X X X	X X X X
T5.3.2. Amortisaatorid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Amortisaatori kinnitus on halvenenud. 2) Amortisaator kinnitamata või puudub. 3) Amortisaatorist on õli lekkinud või tõsised talitushäire tunnused või kahjustunud. 4) Läbilööki amortiseerivad puhvrid on kahjustunud, kinnitamata või puuduvad. 5) Amortisaatori kinnitus on kahjustunud.	X X	X X	
T5.3.3. Torsioonvedru, reaktiivvardad, õõtshargid ja -hoovad	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitus on kahjustunud. 2) Kinnitamata või puudub. 3) Kahjustunud või korrodeerunud. 4) Töökõlbmatu. 5) Sobimatu parandamine või muutmine. 6) Liigub vastu teisi masina osi.		X X X	X X X
T5.3.4. Vedrustuse liigendid	Kontrollitakse vaatluse ja heebliga.	1) Kuulliigendis või puksis on lõtk 2) Kuulliigendis või puksis on lõtk ning võib lahti tulla ja see mõjutab masina suunastabiilsust.		X	X

		3) Tolmukaitse halvenenud seisukorras. 4) Tolmukaitse on kahjustunud või puudub. 5) Puks on halvenenud seisukorras.	X X	X	
T5.3.5. Õhkvedrustus	Kontrollitakse vaatluse, kuulamisega ja vajadusel seebiveega.	1) Süsteem on töökõlbmatu. 2) Mistahes komponent on kahjustunud või sobimatult parandatud või muudetud. 3) Mistahes komponent on kahjustunud või sobimatult parandatud või muudetud ja see mõjutab masina suunastabiilsust. 4) Pihkub.		X X	X X
T6. RAAM, KERE JA SELLELE KINNITATAVAD OSAD					
T6.1. Raam, kere ja sellele kinnitavad osad					
T6.1.1. Üldine seisund	Kontrollitakse vaatlusega. Korrosiooni kahjustuste hindamiseks kasutatakse vajadusel abivahendit (nt. traathari, haamer vms).	1) Konstruktsiooni kandevelement on kahjustunud. 2) Konstruktsiooni kandevelement on kahjustunud ja ilmne purunemise oht. 3) Kinnituskohad raamil või kerel on kahjustunud. 4) Kinnituskohad raamil või kerel on lahti tulnud või kinnitamata. 5) Konstruktsiooni kandevelement on korrodeerunud. 6) Konstruktsiooni kandevelement on korrodeerunud ja ilmne purunemise oht. 7) Sobimatu parandamine või muutmine.		X X X X	X X X
T6.1.2. Väljalasketorud ja summutid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Heitgaasisüsteem või nende osad on kinnitamata või pihkub. 2) Heitgaasid tungivad kabiini 3) Heitgaasid tungivad kabiini ja see kujutab ohtu reisijate tervisele. 4) Heitgaasisüsteem ja nende osade kinnitus on halvenenud. 5) Mistahes osa võib küljest ära kukkuda. 6) Sobimatu parandamine või muutmine.	X	X X X	X X
T6.1.3. Kütusepaak ja -torud (sh kütteaine paak ja torud)	Kontrollitakse vaatlusega. LPG-, CNG- ja LNG-süsteemi kontrollimiseks kasutatakse lisaks vaatlusele ka lekketuvastusseadet. Kui lekketuvastusseade avastab pihkumise, tuleb see vajadusel lokaliseerida	1) Paagi või torude kinnitustest lahti tuleku oht, mis võib tekitada võimaliku tuleohtu. 2) Kütuse leke, täiteava kork puudub või laseb läbi. 3) Tuleoht, kütuseleke. 4) Kütusepaak, -torud või -voolikud on halvenenud seisukorras. 5) Kütusepaak, -torud või -voolikud on kahjustunud. 6) Kütuse sulgemiskraan ei toimi (kui on nõutud). 7) Tuleoht kütuselekkest või valesti varjestatud kütuspaagist või valesti varjestatud heitgaasisüsteemist või mootoriruumi seisundist. 8) LPG-, CNG-, LNG- või vesinikusüsteem ei vasta nõuetele.	X	X X X	X X X

	gaasi tuvastuse aerosooliga.	9) LPG kontrollil tuvastati gaasi kontsentratsioon õhus rohkem kui 200 ppm-i. 10) CNG või LNG kontrollil tuvastati gaasi kontsentratsioon õhus rohkem kui 500 ppm-i. 11) LPG pihkumine rohkem, kui 1790 ppm-i või tuvastati leke gaasi tuvastuse aerosooliga. 12) CNG või LNG pihkumine rohkem, kui 5000 ppm-i või tuvastati leke gaasi tuvastuse aerosooliga 13) LPG, CNG või LNG pihkumise kontrolli pole võimalik teostada – gaasipaak on tühi. 14) Paagi või torude kinnitus on kahjustunud. 15) Kütusepaak või selle paigutus ei vasta nõuetele. 16) Sobimatu parandamine või muutmine.		X X X X X X	 X X
T6.1.4. Kaitseraud, allasõidutõkked, esikaitseüsteemid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitamata või kahjustunud või puudub või kokkupuutel võib põhjustada vigastusi. 2) Kinnitamata ja võib ära kukkuda. 3) Seade või selle paigutus ei vasta nõuetele. 4) Kinnitus on halvenenud.	X	X X	 X
T6.1.5. Varuratta kandur	Kontrollitakse vaatlusega,	1) Seisukord on halvenenud. 2) Kahjustunud või kinnitamata. 3) Varuratas ei ole kandurile turvaliselt kinnitatud. 4) Varuratta või kanduri küljest ära kukkumise oht.	X	X X	 X
T6.1.6. Haakeseadmed ja pukseerimiseadised	Võimaliku kulumise ja nõuetekohase talitluse visuaalne kontroll, pöörates erilist tähelepanu kõikidele paigaldatud ohutusseadistele, ja/või mooturi kasutamine.	1) Haakeseadme on kahjustunud. 2) Haakeseadme on kahjustunud ja kujutab ohtu. 3) Haakeseadme on kulunud. 4) Haakeseadme on kulunud ja ületab piirväärtust. 5) Kinnitus on kahjustunud. 6) Kinnitamata. 7) Mis tahes ohutusseadis puudub või on töökõlbmatu. 8) Mis tahes haakeseadme näidik ei tööta. 9) Registreerimismärk või üks laternatest (kui seadet ei kasutata) on varjatud. 10) Registreerimismärk ei ole loetav (kui seadet ei kasutata). 11) Ohtlik parandamine või muutmine. 12) Ohtlik parandamine või muutmine, mõjutab liiklusohutust.	X	X X X X X X	 X X X X X

T6.2. Kabiin, kere ja pealisehitus					
T6.2.1. Seisund	Kontrollitakse vaatlusega. Korrosiooni kahjustuste hindamiseks kasutatakse vajadusel abivahendit (nt traathari, haamer vms).	<ul style="list-style-type: none"> 1) Terav, väljaulatuv, haakuv osa või läbiv korrosioon, millega kokkupuude võib põhjustada vigastusi. 2) Kattepaneeli või -detaili küljest ära kukkumise oht. 3) Kahjustuse tõttu on kogu konstruktsiooni stabiilsus halvenenud. 4) Kahjustuse tõttu on kogu konstruktsiooni stabiilsus halvenenud ja millel on mõju ohutusele. 5) Heitgaasid või mootorisuits pääsevad kabiini. 6) Kabiini pääsevad heitgaasid või mootorisuits kujutavad ohtu reisijate tervisele. 7) Sobimatu parandamine või muutmine. 8) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu on tekkinud oht reisijate või liiklejate tervisele. 		X	
				X	X
				X	X
				X	X
T6.2.2. Paigaldus	Kontrollitakse vaatlusega.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ebakindel kere või kabiin. 2) Ebakindel kere või kaabin, millel on mõju ohutusele. 3) Valesti paigaldatud. 4) Kinnitus on halvenenud. 5) Kinnitamata. 6) Kinnituskohad on korrodeerunud või kahjustunud. 7) Kinnituskohad on korrodeerunud või kahjustunud nii, et kogu masina stabiilsus on halvenenud. 8) Sobimatu parandamine või muutmine. 		X	
				X	X
				X	X
				X	X
				X	X
T6.2.3. Uksed (sh luugid)	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Uks ei avane või ei sulgu. 2) Uks võib iseenesest avaneda või ei püsi suletuna. 3) Uks, uksehing või uksepost on halvenenud seisundis. 4) Uks, uksehing või uksepost on kahjustunud, kinnitamata või puudu. 5) Küljeluuk või kapott ei sulgu. 	X	X	X
				X	X
				X	X
T6.2.4. Põrand	Kontrollitakse vaatlusega.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Kahjustunud seisukorras. 2) Masinas ei ole ohutu viibida. 3) Halvenenud seisukorras. 	X	X	X
				X	X
T6.2.5. Juhiiste	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Istme konstruktsioon või kinnitus on kahjustunud või korrodeerunud. 2) Kinnitamata. 		X	X
				X	X

		3) Istme reguleerimismehhanismid ei ole töökorras. 4) Iste või seljatugi ei ole fikseeritav. 5) Iste ei vasta nõuetele.		X X	X
T6.2.6. Muud istmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Iste või selle konstruktsioon või kinnitus on halvenenud. 2) Iste või selle konstruktsioon või kinnitus on kahjustunud või korrodeerunud. 3) Iste ei vasta nõuetele. 4) Istmete asetus ei vasta nõuetele. 5) Iste või seljatugi ei ole fikseeritav.	X X	X X X	
T6.2.7. Muud juhtimisseadmed (nt gaasipedaal)	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega.	1) Pedaal või rullik ei liigu vabalt või jääb peale. 2) Pedaal või rullik ei liigu vabalt või jääb peale ning masinat ei ole ohutu juhtida.		X	X
T6.2.8. Kabiini astmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Astme või platvormi kinnitus on halvenenud. 2) Astme või platvormi kinnitus on kahjustunud. 3) Aste või platvorm kinnitamata ja kasutamisel võib sõitja ennast vigastada.	X	X X	
T6.2.9. Ei kohaldata					
T6.2.10. Porikaitsemed (poritiivad, -põlled, porikaitsevarustus)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Porikaitseüsteem või selle kinnitus on halvenenud seisukorras. 2) Porikaitseüsteem või selle osa on kahjustunud või korrodeerunud või kinnitamata või puudub. 3) Komponent on rattale liiga lähedal (pritsmekaitse) 4) Komponent on rattale liiga lähedal (poritiivad,-põlled). 5) Ei vasta valmistaja nõuetele. 6) Turvis on liiga vähe kaetud.	X X X	X X X	
T6.2.11. Ei kohaldata					
T6.2.12. Käepidemed ja jalatoed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitamata, kahjustunud või korrodeerunud.		X	
T7. MUU VARUSTUS					
T7.1. Turvavööd/turvavööpannlad					
T7.1.1. Turvavööde ja nende pannalde kinnituste turvalisus	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega, kui on paigaldatud/nõutav,	1) Kinnituskoht on kahjustunud seisundis. 2) Kinnituskoht on muutunud kasutuskõlbmatuks. 3) Kinnitamata.		X X	X
T7.1.2. Turvavööde ja nende pannalde seisund	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega, kui on paigaldatud/nõutav,	1) Kohustuslik turvavöö puudub. 2) Turvavöö on halvenenud seisundis. 3) Turvavöö on kahjustunud.	X	X X	

		4) Turvavöö ei vasta nõuetele. 5) Turvavöö pannal on kahjustunud või töökõlbmatu. 6) Turvavöö tõmbur on kahjustunud või töökõlbmatu.		X X X	
T7.1.3. Turvavöö leevendi	Kontrollitakse vaatlusega, kui on paigaldatud/nõutav.	1) Turvavöö leevendi ilmselt puudub või ei sobi kasutamiseks asjaomases masinas.		X	
T7.1.4. Turvavöö eelpingutid	Kontrollitakse vaatlusega, kui on paigaldatud/nõutav.	1) Eelpinguti ilmselt puudub või ei sobi kasutamiseks asjaomases masinas.		X	
T7.1.5. Turvapadi	Kontrollitakse vaatlusega, kui on paigaldatud/nõutav.	1) Turvapadi ilmselt puudub. 2) Turvapadi on ilmselt töökõlbmatu.		X X	
T7.1.6. SRS-süsteemid	Kontrollitakse vaatlusega, kui on paigaldatud/nõutav.	1) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis. 2) Rikkeindikaator ei sütti.		X X	
T7.2. Tulekustuti	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub, ei vasta nõuetele või on kohustuslikus korras kontrollimata.	X		
T7.3. Süüte- ja kasutamistõkis	Kontrollitakse vaatlusega, kui on paigaldatud/nõutav.	1) Kasutustõkis ei takista masina käitamist. 2) Defektne. 3) Kasutustõkise tahtmatu lukustumine või blokeerumine.	X	X	X
T7.4. Ohukolmnurk	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või ei ole komplektne. 2) Ei vasta nõuetele	X X		
T7.5. Esmaabivahendid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puuduvad.	X		
T7.6. Ratta tõkisingad	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puuduvad või on valede mõõtmetega.	X		
T7.7. Helisignaalseade	Kontrollimine visuaalselt ja käitamisel.	1) Tõrgub. 2) Töökõlbmatu või puudub. 3) Signaali lüliti tõrge. 4) Helitugevus ei vasta nõuetele. 5) Heli on vahelduva tonaalsusega.	X X X	X X	
T7.8. Kiirusmõõdik	Kontrollitakse vaatluse ja käitamisega.	1) Ei ole paigaldatud vastavalt nõuetele. 2) Puudub. 3) Toimimine on halvenenud. 4) Töökõlbmatu. 5) Mõõdik ei ole piisavalt valgustatud. 6) Valgustamata.	X X X	X X X	
T7.9. Sõidumeerik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Ei ole paigaldatud vastavalt nõuetele. 2) Töökõlbmatu. 3) Plommid on kahjustunud või puuduvad. 4) Paigaldusplaat puudub, on loetamatu või aegunud.		X X X X	

		5) Ilmne rikkumine või manipuleerimine. 6) Rehvide mõõdud või registreerimisnumber ei vasta sõidumeeriku kontrolli parameetritele. 7) Printer on töökõlbmatu või paber on otsas.		X X X	
T7.10. Ei kohaldata					
T7.11. Läbisõidumõõdik	Kontrollitakse vaatlusega	1) Töökõlbmatu.	X		
T7.12. Elektrooniline stabiilsuskontroll (ESC)	Kontrollitakse vaatlusega	1) Ratta pöörlemissagedusandurid puuduvad või on kahjustunud. 2) Juhtmestik on kahjustunud. 3) Muud osad puuduvad või on kahjustunud. 4) Lüliti on kahjustunud või töökõlbmatu. 5) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis.		X X X X X	
T7.13 Ei kohaldata					
T7.13.1 Ei kohaldata					
T7.13.2 Ei kohaldata					
T7.13.3 Ei kohaldata					
T8. SAASTED					
T8.1. Müra					
T8.1.1. Müravähendusüsteem	Subjektiivne hindamine (välja arvatud juhul, kui ülevaataja arvates võib müratase ületada piirnorme – sel juhul tuleb teha seisumüra katse, kasutades müramõõdikut).	1) Seisumüratase ületab valmistaja lubatud taset. 2) Mistahes osa kinnitamata, kahjustunud, valesti paigaldatud, puudub, või sobimatult muudetud või parandatud. 3) Mis tahes osa võib küljest ära kukkuda.		X X	X
T8.2. Heitgaasid					
T8.2.1. Ottomootori heitmed					
T8.2.1.1. Heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Tootja paigaldatud heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed ilmselt puuduvad, defektsed sobimatult parandatud või muudetud. 2) Heitgaaside pihkumine.		X X	
T8.2.1.2. Heitgaasid	Nähtava suitsu kontroll vaatlusega.	1) Töötava mootori püsival töörežiimil väljub nähtavat suitsu (v.a veeaur). 2) Mootor ei tööta valmistaja ettenähtud tühikäigupöörete vahemikus.		X X	

T8.2.2. Diiselmootori heitmed					
T8.2.2.1. Heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Tootja paigaldatud heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed ilmselt puuduvad, defektsed sobimatult parandatud või muudetud. 2) Heitgaaside pihkumine.		X	
T8.2.2.2. Suitsusus	Nähtava suitsu ja tahmaosakeste kontroll vaatlusega.	1) Töötava mootori püsival töörežiimil väljub nähtavat suitsu (v.a veeaur). 2) Mootori pööretepiirik on töökõlbmatu.		X X	
T8.4. Muud keskkonnaga seotud puudused					
T8.4.1. Vedelikulekked	Kontroll vaatlusega.	1) Mistahes vedelikuleke (v.a vesi), mis võib avaldada kahjulikku mõju teistele liiklejatele või keskkonnale. 2) Leke, mis kujutab endast väga tõsist ohtu. 3) Töövedelikuga märgumine	X	X	X

¹ VO – väheoluline rike või puudus

² OV – oluline rike või puudus

³ EOVI – ohtlik rike või puudus